

men at udrede den er ganske umuligt, det kan kun ske af sagkyndige. Forholdet vil altsaa i Virkeligheden blive dette, at de sagkyndige komme til at spille den store Rolle, at det bliver dem, som komme til at forelægge Planer til behageligt Udvalg, til Drøftelse og Undersøgelse af Medlemmerne af Kommissionen. Men desuagtet have de ikke nogen Ret til at stemme. Om det herefter bliver en videre tilfredsstillende Opgave, de der faa, skal jeg ganske henstille. Hvad det derimod kommer mig særlig an paa at vide er, om de sagkyndige skulle give deres Meddelelser paa en saadan Maade, at Rigsdagens Medlemmer blive bekendte med dem; thi hvis det ikke bliver Tilfældet, ville vi være meget daarlig tjente med Kommissionens Arbejde i det hele. Hvis Forholdet bliver det, at kun det kommer frem, som der er blevet afstemt om af de ærede Herrer Medlemmer, men derimod ikke de sagkyndiges Stilling til Sagen, deres Forklaringer og Begrundelser, kort sagt, alt det, som netop alle andre Medlemmer af Rigsdagen maa sætte størst Pris paa at erfare, da er der en stor Mangel ved Lovforslaget. Nu ved jeg godt, at den ærede Konseilspræsident har udtalt følgende i Folketinget: „Der kan derfor ikke være nogen Tvivl om, at deres“ — det er de sagkyndiges — „Adgang til at faa noget optaget i Betænkningen er lige saa stor som de andre Medlemmers.“ Det har den ærede Konseilspræsident sagt, og dermed er jeg for saa vidt meget vel tilfreds; men jeg vil dog bemærke, at det strider imod, hvad der staar i § 5, thi der hedder det kun, at ethvert Mindretal er berettiget til at tilføje sine Bemærkninger, og de sagkyndige kunne jo aldrig komme hverken i Flertal eller Mindretal, fordi de overhovedet ikke deltage i Afstemningen. Loven hjemler altsaa i ethvert Tilfælde aldeles ikke det, som den ærede Konseilspræsident har udtalt, men det forstaar sig, at hvad der optages i Betænkningen til syvende og sidst vil bero paa, hvad Formanden bestemmer, og naar Konseilspræsidenten har sagt, at de sagkyndige skulle have denne Adgang, saa antager jeg det ogsaa for givet, at Kommissionens Formand vil faa Ordre til at sørge for, at det sker, og dermed vil jeg for saa vidt kunne være tilfreds.

En anden Bemærkning vil jeg tillade mig at gøre med Hensyn til 3die Stykke i § 1. Der staar der, at afgaar noget Medlem ved at ophøre at have Sæde i Rigsdagen eller af anden Grund, vælges et

nyt paa samme Maade som anført. Dette er jo ganske umuligt, det lader sig ikke gøre, thi Forholdstalsvalgmaaden kan aldrig anvendes ved et enkelt Valg, det bliver altid et Flertalsvalg. Naar et enkelt Medlem afgaar, kan der ikke „paa samme Maade som anført“, nemlig ved Forholdstalsvalg, vælges en Stedfortræder. Men er denne Bestemmelse overhovedet til nogen Nytte? Jeg forstaar ikke, hvorfor man skal vælge et nyt Medlem i et afgaaet Medlems Sted. Det er noget ganske splinternyt, som man ikke har kendt i lignende Love, der tidligere ere blevne vedtagne her paa Rigsdagen. Jeg skal nævne, at Loven om Landbokommissionen af 13de April 1894, i hvilken der sad 10 Medlemmer af Rigsdagen, ikke indeholdt noget som helst om, at der skulde vælges et nyt Medlem, dersom et af de oprindelige Medlemmer traadte ud. Loven om Statsbanedriftens Ordning af 26de Marts 1898, som i sin Slutningsparagraf indeholdt en Bestemmelse om en Jernbanekommission, i hvilken der skulde sidde 14 Medlemmer af Rigsdagen, sagde heller ikke noget om, at ny Medlemmer skulde træde ind, hvis de ældre traadte ud. Det kan ikke nægtes, at en Bestemmelse som den i § 1 kan medføre nogen Forsinkelse, ja, til Dels en Umulighed af at remplacere de afgaaede Medlemmer, i alt Fald hurtigt, nemlig naar Rigsdagen ikke er samlet, ligesom der ogsaa kan indtræde andre Hindringer, saa at man ikke vil være i Stand til at opfylde Bestemmelsen, maaske i mange Maaneder. Jeg finder derfor, at det vilde være ønskeligt, om den kunde udgaa, og dette finder jeg ogsaa af den Grund, at Medlemmer, som komme ind paa et sent Stadium, ikke let ville kunne sætte sig saaledes ind i Sagen, at de kunne gøre nogen virkelig Nytte eller udøve nogen virkelig Indflydelse paa dens Gang. Jeg skal bemærke, at jeg selv i sin Tid har været Medlem af Toldkommissionen, i hvilken man — vel ikke fordi det stod i nogen Lov, men af andre Grunde — ansaa det for ønskeligt, at sætte et enkelt nyt Medlem ind i Stedet for et udtraadt. Dette Medlem kom ind paa et saa sent Stadium, at han umulig kunde følge rigtig med, umulig kunde være rigtig à jour med, hvad der var foregaaet. Hvis et nyt Medlem kommer med de samme Spørgsmaal, som ere blevne besvarede under Forhandlingerne for lang Tid siden, kan det kun sinke Arbejdet i Kommissionen. Jeg synes derfor, at dette er en Bestemmelse, som der ikke